

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Idy Hanzelovej, JUDr. Jany Baricovej, JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: **M. Z.**, bytom B. X. zastúpeného advokátom JUDr. Štefanom Bugalom, so sídlom v Trnave, *Fándlyho 23*, proti žalovanému: **Poľovnícke združenie „DOLINA“ B.**, so sídlom B. , o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia Členskej schôdze Poľovníckeho združenia „DOLINA“ B. č. 7/2008 zo dňa 25.marca 2008, konajúc o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č.k. 19S/1/2008-72 zo dňa 16.novembra 2010 a proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č.k. 17So/1/2011-103 zo dňa 17.februára 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie **z a m i e t a .**

Žalovaný **je povinný** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 68,32 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Štefana Bugalu, vedený v U., a.s., pobočka T., č. účtu X. v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trnava rozsudkom, č.k. 19S/1/2008-72 zo dňa 16.novembra 2010 zrušil rozhodnutie Výboru Poľovníckeho združenia „DOLINA“ B. č. PZ-5/2008 zo dňa

7. februára 2008 a rozhodnutie Členskej schôdze Poľovníckeho združenia „DOLINA“ B. č. 7/2008 zo dňa 25.marca 2008 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie; žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu rov konania vo výške 291,33 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám jeho splnomocneného zástupcu. Rozhodnutím žalovaného bolo žalobcovi uložené kárne opatrenie – vylúčenie z členstva Poľovníckeho združenia „DOLINA“ B. podľa § 20 ods. 1 písm. d/ Stanov Poľovníckeho združenia za kárne previnenie spočívajúce v tom, že sa žalobca vôbec nezapájal do činnosti Poľovníckeho združenia, ktorá mu vyplýva z Domáceho poriadku a uznesení z členských a výborových schôdzí, vôbec sa nezúčastňoval spoločných podujatí ako boli brigády, spoločné poľovačky, čím hrubo porušil Domáci poriadok Poľovníckeho združenia, a nerešpektovaním uznesení a pokynov poľovníckeho hospodára sústavne narúšal medziľudské vzťahy v Poľovníckom združení.

Okresný súd uviedol, že rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu nemajú náležitosti podľa § 46 a § 47 Správneho poriadku. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného nie je možné zistiť skutkový stav, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia, nie je ani možné zistiť, či skutkový stav bol dostatočne zistený. Spisový materiál, ani rozhodnutie žalovaného neobsahuje žiadne konkrétne previnenia žalobcu. Správny orgán len všeobecne konštatoval, že žalobca sa nezapájal do činností Poľovníckeho združenia, ktoré mu vyplývajú z členských a výborových schôdzí, nezúčastňoval sa na spoločných podujatiach (brigád, spoločných poľovačiek), čím hrubo porušoval Domáci poriadok poľovníckeho združenia a v poľovníckom združení sústavne narúšal medziľudské vzťahy. V odôvodnení rozhodnutia odvolacieho orgánu nie sú uvedené žiadne dôvody, na základe ktorých členská schôdza dospela k záveru, že rozhodnutie Výboru je správne; z rozhodnutia nie je zrejmé, ako sa správny orgán vysporiadal so skutočnosťami tvrdenými žalobcom v odvolaní. Rozhodnutie je teda absolútne nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov. Okresný súd preto postupoval podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku a rozhodnutie správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd v Trnave rozsudkom č.k. 17So/1/2011-103 zo dňa 17.februára 2011 rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 19S/1/2008-72 zo dňa 16.novembra 2010 (ktorý bol napadnutý odvolaním žalovaného) ako vecne správny potvrdil; žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 64,41 € do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Krajský súd v úvode uviedol, že v predmetnej právnej veci Okresný súd Trnava pôvodne zastavil konanie pre oneskorené podanie žaloby. Krajský súd v Trnave rozhodnutím

č.k. 17So/1/2010-60 zo dňa 11.marca 2010 zrušil rozhodnutie Okresného súdu Trnava o zastavení konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v rozhodnutí č.k. 17So/1/2010-60 uviedol, že lehota na podanie žaloby začala plynúť dňom nasledujúcim po doručení rozhodnutia žalovaného žalobcovi. Už v tomto rozhodnutí sa krajský súd zaoberal aplikáciou Správneho poriadku na danú vec a poukázal na § 1 ods. 2 Správneho poriadku. Podľa krajského súdu členská schôdza žalovaného je orgánom záujmovej samosprávy, a preto sa má konanie pred orgánmi poľovných združení spravovať Správnym poriadkom. Odkaz žalovaného na zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy považoval krajský súd za relevantný, pretože táto úprava je osobitnou úpravou v okruhu subjektov napojených na štátny rozpočet a nie je vylúčené, aby okruh subjektov verejnej správy na účely zákona o rozpočtových pravidlách bol užší ako okruh subjektov verejnej správy, ktorých konanie sa spravuje Správnym poriadkom.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky, v zastúpení prvým námestníkom generálneho prokurátora JUDr. L. T., v zákonnej lehote podal proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č.k. 19S/1/2008-72 zo dňa 16.novembra 2010 a proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č.k. 17So/1/2011-103 zo dňa 17.februára 2011 mimoriadne dovolanie, v ktorom navrhol uvedené rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Trnava na ďalšie konanie. Podnet na mimoriadne dovolanie podal žalovaný z dôvodu, že rozhodnutia súdov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle ustanovenia § 243f ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku. Podľa názoru generálneho prokurátora bol uvedenými rozhodnutiami porušený zákon, pretože konajúce súdy sa neriadili ustanoveniami §1, § 2, § 3, § 7 ods. 1 až ods. 3, § 80 písm. c/, § 244 ods. 1 až ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku, § 15 ods. 1, § 12 ods. 4 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 83/1990 Zb.), § 1 ods. 1 a ods. 2 Správneho poriadku. Generálny prokurátor súdom oboch stupňov vyčítal, že na vec aplikovali ustanovenia o správnom súdnictve podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku, pričom nesprávne posúdili právny charakter poľovníckeho združenia ako združenia záujmového, na ktorého konanie sa podľa ich názoru vzťahujú príslušné ustanovenia Správneho poriadku. Podľa názoru generálneho prokurátora poľovnícke združenie je občianskym združením, teda právnickou osobou, ktorá vznikla podľa zákona č. 83/1990 Zb. a nejde o orgán štátnej správy, ani o orgán záujmovej samosprávy. Občianske združenie je súkromnoprávnou právnickou osobou, do postavenia a činnosti ktorej môžu štátne orgány zasahovať len v medziach zákona a ktorej orgány v žiadnom prípade nemajú zákonom založenú právomoc o právach

a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy. Zo znenia § 15 zákona č. 83/1990 Zb. vyplýva, že ak člen združenia považuje rozhodnutie niektorého z jeho orgánov, proti ktorému už nemožno podľa stanov podať opravný prostriedok, za nezákonné alebo odporujúce stanovám, môže do 30 dní odo dňa, keď sa o ňom dozvedel, najneskôr však do 6 mesiacov od rozhodnutia požiadať okresný súd o jeho preskúmanie. Vec prejednávajú okresné sudy, avšak tieto ju musia prejednať v klasickom občianskoprávnom konaní ako sudy občianskoprávne a postupovať pritom podľa prvej a tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku a nie podľa jeho piatej hlavy. Generálny prokurátor konštatoval, že vo veci síce konali vecne a miestne príslušné sudy, ale tým, že konali v rámci súdneho prieskumu v správnom súdnictve a nie na základe podanej žaloby postupom podľa § 80 Občianskeho súdneho poriadku vzhľadom na § 7 ods. 2 s prihliadnutím na § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb., teda že predmetnú občianskoprávnu vec prejednávali a rozhodli sudcovia, ktorí podľa rozvrhu práce rozhodovali v správnom súdnictve, bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom a nemohol realizovať jeho procesné práva, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok. Týmto je daný dovolací dôvod podľa § 243f ods. 1 písm. a/ v spojení s § 237 ods. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní ďalej uviedol, že podmienkou súdneho prieskumu je, že má ísť o rozhodnutie orgánu alebo osoby uvedenej v § 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, čo však v prípade rozhodnutia orgánov poľovníckeho združenia o vylúčení niektorého z členov združenia nemožno konštatovať. Rozhodnutie sa síce týka práv a povinností člena združenia ako fyzickej osoby, ale nie je rozhodnutím vydaným v oblasti verejnej správy. Verejnú správu možno charakterizovať tak, že ide o realizáciu verejnej moci, ktorá má sledovať určitý verejný cieľ alebo záujem alebo realizáciu zákona, ktorá je vykonaná osobami, ktoré nie sú osobami nezávislými (od štátu). Podľa generálneho prokurátora oblasť verejnej správy vyjadruje množinu všetkých spoločenských vzťahov, v ktorých sa realizuje verejná správa, ktorá je správou verejných záležitostí vykonávaných vo verejnom záujme. Je prejavom výkonu verejnej moci, ktorou nedisponuje len štát, ale aj ďalšie neštátne subjekty v prípade, ak tak ustanovuje zákon. Orgány poľovníckeho združenia ako súkromnoprávnej právnickej osoby rozhodujú na základe stanov združenia v záujmovej oblasti svojich členov, teda iba v oblasti súkromnej a nie v oblasti verejnej. Ich rozhodnutia nie sú realizáciou verejnej moci, ani nesledujú žiaden verejný cieľ alebo záujem, realizujú interný predpis združenia, ktorým sú stanovy. Ani v tom čase platný zákon o poľovníctve, ani žiadny iný zákon nezveril poľovníckym združeniam

rozhodovaciú právomoc o právach a povinnostiach ich členov práve z dôvodu, že tieto sú internou, súkromnoprávnou záležitosťou združenia. Preto ich rozhodnutia nemôžu podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve v zmysle § 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Súdnemu prieskumu by podliehali len v prípade, ak by sa týkali oblasti verejnej správy a zákon by im v tomto smere zveril právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Zákon č. 83/1990 Zb. má v ustanovení § 12 ods. 4 odkazovacie ustanovenia na použitie prieskumu v správnom súdnictve, ale tieto sa na vec nevzťahujú. Pretože vzťah poľovníckeho združenia a jeho člena je vzťahom súkromnoprávnym a nepatrí do oblasti verejnej správy, bolo právne konformné v predmetnej právnej veci postupovať podľa prvej a tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku. Navyše, konajúce súdy vec nesprávne právne posúdili, keď svojimi rozhodnutiami „prinútili“ poľovnícke združenie pri svojom rozhodovaní v rozpore so zákonom aplikovať príslušné ustanovenia Správneho poriadku napriek tomu, že rozhodnutie orgánu poľovného združenia o vylúčení člena zo združenia nie je rozhodnutím správneho orgánu ani rozhodnutím vydaným v oblasti verejnej správy.

Generálny prokurátor odôvodnil prípustnosť mimoriadneho dovolania v predmetnej právnej veci tým, že hoci bola vec rozhodovaná v správnom súdnictve a podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku podanie mimoriadneho dovolania proti rozhodnutiam vydaným podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je prípustné, ide o vec, ktorá do správneho súdnictva nepatrí, a preto závažnosť uvedeného procesného pochybenia odôvodňuje podanie tohto mimoriadneho dovolania. Podanie mimoriadneho dovolania si vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania, ktorú nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Žalobca v písomnom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora navrhol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora ako nedôvodné zamietnuť podľa § 243i ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku; uplatnil si nárok na náhradu trov konania vo výške 66,32 € (1 úkon vo výške 58,69 € a režijný paušál 7,63 €). Podľa jeho názoru vzťahy medzi členmi poľovníckeho združenia a orgánmi tohto združenia nie je možné považovať výlučne za vzťahy majúce občianskoprávny charakter, pretože poľovnícke združenie, ako právnická osoba združujúca fyzické osoby, sa nezriaďuje len za účelom súkromných záujmov jej členov, ale plní v zmysle zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 247/2009 Z.z.) aj verejné záujmy spoločnosti na úseku

poľovníctva. Preto orgány poľovníckeho združenia možno považovať za orgány záujmovej samosprávy v zmysle § 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a pokiaľ rozhodujú o právach a povinnostiach svojich členov, ich rozhodnutia sú preskúmateľné súdom podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. V predmetnej veci predmetom prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného o vylúčení žalobcu z poľovníckeho združenia v rámci disciplinárneho konania, ktorým bolo zásadným spôsobom zasiahnuté do práv a oprávnených záujmov žalobcu. Žalobca po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov v zmysle Stanov a po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia žalovaného podal žalobu v zmysle § 15 ods. 2 zákona č. 83/1990 Zb. Podľa žalobcu nie je rozhodujúce, či bola žaloba podaná podľa § 80 Občianskeho súdneho poriadku a už vôbec nie, že vo veci konali a rozhodli sudcovia, ktorí podľa rozvrhu práce rozhodovali v správnom súdnictve. Nesúhlasil s názorom generálneho prokurátora, že týmto postupom súdu bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom, keďže ako účastník konania mal možnosť vyjadrovať sa ku všetkým skutkovým a právnym skutočnostiam, a žalovaný toto právo aj využil, pričom v priebehu konania nevzniesol námietku, že vec je nesprávne právne posúdená vzhľadom na charakter konania (konanie podľa piatej časti alebo tretej časti Občianskeho súdneho poriadku). Aj keby súdy postupom podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pochybili, pretože nepostupovali podľa prvej až štvrtej časti citovaného zákona, týmto postupom nemohlo dôjsť k ukráteniu na právach žalovaného vzhľadom na § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku. Súdy nekonali v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Žalobca poukázal na Stanovy poľovníckeho združenia, podľa ktorých ak orgány združenia rozhodujú o právach a povinnostiach svojich členov, sú povinné postupovať v súlade so zákonom č. 274/2009 Z.z. ako aj v súlade s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Stanovy poľovníckeho združenia ani zákon č. 274/2009 Z.z. ani Stanovy Poľovníckeho zväzu Slovenskej republiky nemajú samostatnú procesnú úpravu, preto je potrebné postupovať podľa všeobecného predpisu o správnom konaní – Správneho poriadku.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s mimoriadnym dovolaním a jeho dôvodmi. Podľa jeho názoru zásadnou otázkou je posúdenie, či orgány občianskeho združenia majú postavenie správneho orgánu. Žalovaný zastáva názor, že orgány občianskeho združenia a občianske združenie nemajú postavenie správneho orgánu, pretože nezodpovedajú definícii zakotvenej v § 1 ods. 2 Správneho poriadku. Keďže nemajú postavenie správneho orgánu, na ich konanie sa nevzťahuje Správny poriadok, ich rozhodnutia nepodliehajú súdnemu prieskumu podľa

§ 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Poľovnícke – občianske združenie nerozhoduje o právach, právom chránených záujmoch ani povinnostiach fyzických osôb v oblasti verejnej správy. V zmysle zákona č. 523/2004 Z.z. verejnou správou je činnosť vykonávaná orgánmi štátnej správy, samosprávy a verejnoprávnymi inštitúciami pri zabezpečovaní verejných úloh. Náhradu trov konania si neuplatnil. K vyjadreniu pripojil aj fotokópiu Stanov Poľovníckeho združenia DOLINA B., a to na základe výzvy Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne skúmal prípustnosť mimoriadneho dovolania v správnom súdnictve. Súčasná judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vychádza z názoru, že v správnom súdnictve právomoc Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konať o dovolaní ani o mimoriadnom dovolaní nie je daná (napr. uznesenia NS SR vo veci sp. zn. ISdo/102/2008 z 9. decembra 2008, sp. zn. ISdo/31/2009 z 28. apríla 2009 a iné - pozri bližšie www.nsud.sk, ako aj uznesenie Ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 87/2009-11 z 24.februára 2009 a ďalšie k tomu pozri www.concourt.sk). Vo veciach správneho súdnictva je najvyšší súd najmä odvolacím súdom.

V civilnom dovolacom konaní dohliada najvyšší súd prostredníctvom inštitútu dovolania a mimoriadneho dovolania na procesnú čistotu a jednotnosť rozhodovania v súdnych konaniach, ktorých podstatou je v zásade spor o súkromné právo prerokúvaný od začiatku na všeobecnom súde. V správnom súdnictve sa preskúmava zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy. Už samotné správne súdnictvo je kontrolou inej sústavy, a tak zákonodarca nepovažoval za rozumné a účelné, aby kontrola verejnej správy bola ešte kontrolovaná prostredníctvom inštitútu dovolania. Okrem toho správne súdnictvo nemusí byť zjednocované prostredníctvom dovolania alebo mimoriadneho dovolania, pretože druhostupňové rozhodovanie najvyššieho súdu v správnom súdnictve už túto funkciu plní. V danej súvislosti nesmie byť mätúce, že správne a občianskoprávne súdnictvo sú zhodou historických okolností obsiahnuté v jednom procesnom kódexe.

Výnimku z vyššie uvedeného tvoria iba veci správneho súdnictva s tzv. **plnou jurisdikciou** v zmysle § 250i ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, avšak **len v prípadoch, kde súdom prvého stupňa v správnom súdnictve je okresný súd** (t.j. § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku, § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb.).

Podľa § 250i ods. 2 OSP ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované zákonné ustanovenie je faktickou transpozíciou požiadavky tzv. „plnej jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces. Súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo tu zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení urobených správnym orgánom a ak pritom zistí skutkové, či (procesné) právne deficity, môže reagovať jednak tým, že uloží správnomu orgánu ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Proti rozsudku súdu vydaného v tzv. plnej jurisdikcii, v ktorom môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán je v zmysle § 250ja ods. 5 OSP prípustný opravný prostriedok podľa štvrtej časti, ak nie je ustanovené inak.

Takto potom vo veciach súkromnoprávných sporov a ukladania sankcií je zásadne prípustné podať odvolanie, navrhnúť obnovu konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie podľa štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, ak nie sú uvedené opravné prostriedky vylúčené ustanovením § 246c ods. 1 veta tretia Občianskeho súdneho poriadku a § 250ja ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, samozrejme za podmienky, že súdom prvého stupňa v správnom súdnom poriadku je okresný súd (t.j. § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku, § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb.). V predmetnej veci ide o vec sankčného charakteru, keď žalobca bol disciplinárne stíhaný za disciplinárny delikt a sankciou za tento delikt bolo vylúčenie žalobcu z poľovníckeho združenia. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v tomto konkrétnom prípade je mimoriadne dovolanie prípustné.

Pre úplnosť Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora bolo adresované občianskoprávnemu kolégiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, do ktorého bolo aj pôvodne zapísané pod sp. zn. 2MCdo/2/2012. Avšak senát 2MCdo rozhodol, že vec bola omylom zapísaná do občianskoprávneho kolégia do registra MCdo, a správne mala byť zapísaná do správneho kolégia do registra Sdo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný (§ 246c ods. 1 prvá veta, § 10a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal mimoriadnym dovolaním napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia dovolacieho pojednávania podľa § 246c ods. 1 prvá veta, § 243a ods. 1 veta pred bodkočiarkou Občianskeho súdneho poriadku) s tým, že termín verejného vyhlásenia rozsudku bol oznámený na úradnej tabuli Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj jeho internetovej stránke www.nsud.sk minimálne päť dní vopred (§ 246c ods. 1 prvá veta, § 243i ods. 2, § 243c, § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Vo veci je medzi účastníkmi spornou otázka, či poľovnícke združenie je orgánom verejnej správy (ako orgán záujmovej samosprávy) alebo súkromnoprávnou právnickou osobou, a či súd konajúci podľa § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. má z procesného hľadiska postupovať podľa prvej a tretej časti Občianskeho súdneho poriadku (všeobecné ustanovenia, konanie pred súdom prvého stupňa v občianskom súdnom konaní) alebo podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (správne súdnictvo).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa zaoberal charakterom poľovníckeho združenia, teda či ide o občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. alebo o orgán záujmovej samosprávy.

Z obsahu spisu vyplýva, že Poľovnícke združenie „DOLINA“ B. (žalovaný) vznikol za účinnosti zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení účinnom do 31. augusta 2009 (ďalej len zákon č. 23/1962 Zb.). Zákon o poľovníctve – či už zákon č. 23/1962 Zb. alebo zákon č. 274/2009 Z.z. účinný od 1. septembra 2009 – je právnou normou verejného práva. Zákon č. 23/1962 Zb. definoval v úvodných ustanoveniach základné pojmy ako je poľovníctvo, právo poľovníctva, založenie Československého poľovníckeho zväzu a poľovníckych združení. Československý poľovnícky zväz bol dobrovoľnou spoločenskou organizáciou a konanie pri

výkone práva poľovníctva sa u všetkých posudzovalo podľa jedného poľovníckeho a disciplinárneho poriadku vydaného Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky. Činnosť Československého poľovníckeho zväzu a práva a povinnosti jeho členov sa riadili stanovami.

Zákon č. 23/1962 Zb. v ustanovení § 4 umožňoval občanom s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorí majú platné poľovné lístky, združovať sa v poľovníckych združeniach alebo iných poľovných spoločnostiach (ktoré boli ďalej uvádzané pod legislatívnou skratkou „poľovnícke združenia“) na to, aby spoločne vykonávali v poľovných revíroch právo poľovníctva. Poľovnícke združenie podľa citovaného zákona je právnickou osobou, malo teda právnu subjektivitu (§ 4 ods. 1 posledná veta); právna subjektivita poľovníckeho združenia sa teda odvíja od zákona č. 23/1962 Zb. a od zákona č. 247/2009 Z.z., nie od zákona o združovaní občanov č. 83/1990 Zb. Vzorové stanovy poľovníckeho združenia vydávalo Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva po prerokovaní s Československým poľovníckym zväzom (§ 4 ods. 3 zákona č. 23/1962 Zb.). Zákon č. 23/1962 Zb. v ďalších ustanoveniach upravoval oprávnenia a povinnosti poľovníckych združení, členov poľovníckych združení - § 14, § 16, § 21, § 31, § 34, § 40 a § 41.

Z uvedených skutočností vyplýva, že zákon o poľovníctve č. 23/1962 Zb. (podľa ktorého vznikol aj žalovaný ako poľovnícke združenie) je vo vzťahu k zákonu o združovaní občanov č. 83/1990 Zb. vo vzťahu špeciality; to znamená, že osobitným zákonom upravujúcim vznik a činnosť poľovníckeho združenia je zákon č. 23/1962 Zb., kým zákon č. 83/1990 Zb. je všeobecným právnym predpisom upravujúcim združovanie občanov. Preto sa tu uplatní zásada *lex specialis derogat legi generali* (osobitný zákon alebo ustanovenie ruší všeobecný zákon alebo ustanovenie), na základe ktorej sa charakter poľovníckeho združenia posudzuje podľa jeho osobitného postavenia v oblasti poľovníctva a výkonu práva poľovníctva. Poľovníctvom sa rozumie súhrn činností zameraných na zachovanie, zveľaďovanie, ochranu a optimálne využívanie genofondu zveri ako prírodného bohatstva Slovenskej republiky. Poľovníctvom je súčasťou tvorby, ochrany a využívania životného prostredia; poľovníctvom nesmie narušovať racionálne obhospodarovanie lesa a poľnohospodárskej pôdy (§ 1 zákona č. 23/1962 Zb.). Právom poľovníctva je súhrn práv a povinností zverí: cieľavedome chovať a chrániť, loviť ju, ulovenú alebo inak usmrtenú zver si privlastňovať, zbierať zhody parožia a vajcia pernatej zveri; právo poľovníctva patrí

vlastníkovi pozemku; vykonávať ho možno len podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie (§ 2 zákona č. 23/1962 Zb.).

Zákonodarca v tomto ustanovení definoval verejný záujem štátu na výkone práva poľovníctva. Verejný záujem je pojem, ktorý platná právna úprava výslovne obsahovo nevymedzuje, napriek tomu sa najmä v oblasti správneho práva pomerne často používa. Verejný záujem je opakom tzv. súkromného záujmu a z povahy veci je možné odvodiť, že ide o taký záujem, ktorý by bolo možné označiť za všeobecne či verejne prospešný, ktorého nositelia sú síce bližšie neurčení, ale aspoň rámcovo definovateľní, a to okruhom, či spoločenstvom osôb, ako tzv. verejnosť. Tieto záujmy nesmú byť v rozpore s platnými právnymi predpismi, pričom verejné záujmy súvisia s režimom verejného práva, ako i poslaním a úlohami orgánov verejnej moci. Podmienka verejného záujmu musí mať obsah, ktorý slúži na dosiahnutie cieľa ustanoveného ústavou. Na účely zákona o poľovníctve č. 23/1962 Zb. sa verejných záujmom rozumie záujem na zachovaní, zveľaďovaní, ochrane a optimálnom využívaní genofondu zveri, prírodného bohatstva Slovenskej republiky ako aj na tvorbe, ochrane a využívaní životného prostredia, cieľavedomý chov zveri, ochrana zveri a lov zveri. Na tejto činnosti, ktorá má za cieľ slúžiť v prospech celej spoločnosti, nie len jednotlivcom, sa podieľajú aj poľovnícke združenia (§ 4 ods. 1, § 1, § 2 zákona č. 23/1962 Zb.). Preto poľovnícke združenie vykonáva svoju činnosť vo verejnom záujme. Z tejto časti preto vyplýva, že z hľadiska verejného záujmu poľovnícke združenia spĺňajú podmienky definície orgánu konajúceho vo verejnom záujme. Na tejto skutočnosti nič nemení ani úmysel zákonodarcu umožniť privlastnenie si ulovenej alebo inak usmrtenej zveri, zber zhody parožia a vajec pernatej zveri, nakoľko tento quasi súkromný záujem je subsumovaný vo vyššie uvedenom verejnom záujme a je regulovaný verejným záujmom a štátom – neoprávnené zasahovanie do práva poľovníctva (napríklad privlastňovanie si ulovenej alebo usmrtenej zveri, zber parožia, neoprávnené prechovávanie zveri) alebo do práva rybárstva je zákonom sankcionované (bližšie pozri napríklad § 310 Trestného zákona).

Pod pojmom verejná správa rozumieme určitý druh činnosti alebo inštitúciu, ktorá verejnú správu vykonáva. V prvom prípade ide o materiálnu definíciu a v druhom prípade definíciu správy z hľadiska formálneho. Z materiálneho hľadiska je verejná správa činnosťou štátnych alebo iných verejných inštitúcií, ktorá svojím obsahom nie je činnosťou zákonodarnou ani súdnou. Z formálneho hľadiska sa kladie dôraz na inštitúcie, ktoré majú pôsobnosť a právomoc riešiť verejnú úlohu, pokiaľ nie sú zverené parlamentu alebo súdom

(Hendrych, D. a kol. Správni právo. Obecná časť. 5., rozšírené vydanie. Praha: C.H.Beck, 2003, s. 6-7). Jednou zo zložiek verejnej správy je aj záujmová samospráva. Medzi záujmovú samosprávu patria najmä rôzne stavovské organizácie, pričom tento okruh nie je definitívny. Organizácie patriace do záujmovej samosprávy sú založené na záujmovom princípe, členstvo v záujmovej korporácii vyžaduje prejav vôle záujemcu o členstvo so splnením ďalších špecifických podmienok. Člen záujmovej korporácie je viazaný nielen všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale aj vnútornými predpismi – stanovami, štatútom, a podobne. V podmienkach poľovníckeho združenia možno hovoriť o záujmovej samospráve sui generis, keď členov spája záujem na výkone práva poľovníctva, ktoré je vykonávané vo verejnom záujme, člen poľovníckeho združenia musí byť štátnym občanom Slovenskej republiky, s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a musí byť držiteľom platného poľovného lístka, prípadne môže ísť o vlastníka poľovného pozemku. Stanovy žalovaného obsahujú ďalšie podmienky: podanie písomnej žiadosti, absolvovanie čakateľskej doby tri roky, počas ktorých musí odpracovať minimálne 100 hodín, nárok na členský podiel. Člen poľovníckeho združenia je viazaný nielen všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale aj internými predpismi ako sú Stanovy, Domáci poriadok poľovníckeho združenia a podobne. Aj vyhodnotenie tejto časti vedie k záveru, že poľovnícke združenie je záujmovým združením, teda záujmovou samosprávou sui generis.

Napokon, aj zo Stanov Poľovníckeho združenia „DOLINA“ B. zo dňa 13. februára 2010 vyplýva, že žalovaný je podľa § 80 ods. 9 zákona č. 274/2009 Z.z. poľovníckou organizáciou podľa § 32 citovaného zákona. Žalovaný je organizačnou zložkou Slovenského poľovníckeho zväzu a je členom Slovenskej poľovníckej komory. Ako člen Slovenskej poľovníckej komory sa podľa § 43 ods. 1 zákona č. 247/2009 Z.z. podieľa na chove zveri, starostlivosti o zver a jej životné prostredie vrátane jej lovu. Chráni a presadzuje oprávnené záujmy svojich členov pri výkone práva poľovníctva, ochrane prírody a životného prostredia, ako aj pri ostatných činnostiach súvisiacich s poľovníctvom. Žalovaný a jeho členovia pôsobia na zachovanie, zveľaďovanie, ochranu a optimálne využívanie genofondu zveri a ostatnej fauny ako prírodného bohatstva Slovenskej republiky, dbá o zachovávanie tradícií a kultúrnych hodnôt poľovníctva ako súčasť kultúrneho dedičstva našich predkov a o zachovávanie poľovníckej etiky (§ 1 Stanov), získavanie krmív na prikrmovanie zveri, budovanie poľovníckych zariadení (krmidiel, soľníkov, skladov krmív, chodníkov, posedov a podobne) (bližšie § 14 Stanov). Poľovnícke združenie má svoje orgány – členská schôdza, výbor poľovníckeho združenia a dozorná rada (kontrolór) poľovníckeho združenia (§ 7

Stanov). Podrobne je upravené disciplinárne (kárne) konanie a uloženie disciplinárneho (kárneho) opatrenia (§ 13 Stanov).

Situácia sa nezmenila ani za účinnosti nového zákona o poľovníctve č. 247/2009 Z.z. od 1. septembra 2009. Z ustanovení zákona č. 247/2009 Z.z. vyplýva, že poľovnícke združenie je poľovníckou organizáciou založenou podľa tohto zákona, ktorá je neziskovou organizáciou, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva; poľovnícka organizácia môže mať svoje organizačné zložky (§ 32). Podľa ustanovenia § 80 ods. 9 zákona č. 247/2009 Z.z. občianske združenie registrované na výkon práva poľovníctva podľa osobitného predpisu je poľovníckou organizáciou podľa tohto zákona. Teda aj podľa zákona č. 247/2009 Z.z. sa poľovnícke združenie považuje za orgán záujmovej samosprávy na úseku správy poľovníctva. Navyše, od 1. septembra 2009 sa zákon č. 83/1990 Zb. nevzťahuje na združovanie občanov na výkon práva poľovníctva (§ 1 ods. 3 písm. d/ zákona č. 83/1990 Zb.).

Vychádzajúc z uvedených skutočností mal žalovaný ako orgán záujmovej samosprávy v disciplinárnom konaní žalobcu postupovať podľa ustanovení Správneho poriadku, nakoľko osobitný predpis (zákon č. 23/1962 Zb., Stanovy) jeho aplikáciu nevylúčili (§ 1 ods. 2 Správneho poriadku).

Okresný súd Trnava a Krajský súd v Trnave postupovali správne, keď vo veci konali podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a vec správne právne posúdili. Vo veci ide o disciplinárne previnenie žalobcu a uloženie disciplinárneho opatrenia – vylúčenie z členstva poľovníckeho združenia. Keďže ide o veci trestného charakteru (pozri napríklad rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Lauko proti Slovenskej republiky, Kadubec proti Slovenskej republike, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Sžo/15/2011, 8Sžo/28/2007, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 231/2010 a podobne), je nevyhnutné dodržiavať rovnaký postup v sankčných veciach, okrem iných v disciplinárnom konaní postupovať v dvoch stupňoch a preskúmať súdom v správnom súdnictve tiež v dvoch stupňoch, tak ako v iných veciach sankčného charakteru (priestupky, správne delikty, poriadkové delikty, disciplinárne delikty).

Vychádzajúc z uvedených skutočností Okresný súd Trnava ani Krajský súd v Trnave neodňali žalovanému možnosť konať pred súdom, nebol preto daný dovolací dôvod podľa § 243f ods. 1 písm. a/, písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko nedošlo k vade podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku, ani k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci. Vo veci konali zákonní sudcovia určení zákonom a rozvrhom práce pre danú vec podľa príslušných hmotnoprávných a procesnoprávných predpisov (zákon č. 23/1962 Zb., č. 83/1990 Zb., Občiansky súdny poriadok). Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora podľa ustanovení § 246c ods. 1 prvá veta, § 243i ods. 2, § 243b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zamietol.

Neuniklo pozornosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že žalovaný podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania dvakrát – 28. apríla 2011 a 20. októbra 2011 – a z identických dôvodov (dokonca v oboch podnetoch sa za slovom „stanovisko“ nachádza úplne identický text). Prvý podnet na podanie mimoriadneho dovolania zo dňa 28. apríla 2011 bol odložený dňa 4. októbra 2011 pod č. VI/2 Pz 713/11-6 z dôvodu, že podanie mimoriadneho dovolania neprichádza do úvahy v prípade, pokiaľ súd rozhodoval o žalobe proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu. Vybavujúci prokurátor pripustil možnosť rôzneho právneho výkladu danej problematiky. Nakoľko žalovaný zastával iný právny názor opätovne podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania zo dňa 20. októbra 2011, ktorého výsledkom už bolo podanie mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky pod č. VI/2 Pz 761/11-6 zo dňa 23. januára 2012, o ktorom súd konal v predmetnej právnej veci.

Okrajom považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné uviesť, že nemožno bez ďalšieho považovať súdnu ochranu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (Správne súdnictvo) za menej relevantnú v porovnaní s ochranou podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku (Konanie pred súdom prvého stupňa). Skôr naopak, keďže správne súdnictvo je kontrolou zákonnosti postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, možno povedať, že súdna ochrana, poskytnutá správnym súdnictvom, je dostatočne účinná. Tým viac, že konanie o žalobe je vo svojej podstate konaním o mimoriadnom opravnom prostriedku proti právoplatným rozhodnutiam verejnej správy. V zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok) je „Preskúvanie rozhodnutí správnych orgánov súdom (§ 70)“ zaradené do štvrtej časti s názvom „Preskúvanie rozhodnutí“.

O trovách dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 246c ods. 1 prvá veta, § 148a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a žalovaného, ktorý podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania, zaviazal povinnosťou nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 68,32 €. Výška trov konania bola určená podľa § 11 ods. 1, § 15 písm. a/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška). Celková výška náhrady trov konania pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia:

- písomné vyjadrenie z 26.3.2012 k mimoriadnemu dovolaniu – 60,46 € (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky),
- režijný paušál – 7,86 € (§ 15 písm. a/ vyhlášky).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 22. augusta 2012

JUDr. Elena Kováčová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová